

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Tilsynsrapport

Kommunens plikt til å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud

Oslo kommune Bydel Grünerløkka

Sammendrag

Vi gjennomfører tilsyn med Oslo kommune Bydel Grünerløkka. Temaet for tilsynet er kommunens plikt til å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud, jf. barnehageloven § 37. Det overordnede formålet med tilsynet er å kontrollere om Oslo kommune Bydel Grünerløkka kommune oppfyller kravene i regelverket.

Regelverksbrudd

Bydelen mottok en foreløpig tilsynsrapport og har uttalt seg innen fristen. På bakgrunn av bydelens uttalelse, har vi gjort noen endringer i rapporten. Dette er kommentert under det aktuelle kontrollspørsmålet, men konklusjonen er at vi anser ikke lenger at det foreligger noen brudd på regelverket knyttet til barnehageloven § 37.

Undertema i tilsynet er:

- Kommunens rutine og praksis for å undersøke om et barn har rett til individuell tilrettelegging
- Kommunens vedtak om individuell tilrettelegging

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	2
1 Innledning	5
1.1 Kort om bydel Grünerløkka	5
1.2 Tema for tilsynet	5
1.3 Om gjennomføringen av tilsynet	6
2 Kommunens vedtak om individuell tilrettelegging.....	7
2.1 Rettslige krav	7
2.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner	7
2.2.1 Fanger kommunen opp barn med nedsatt funksjonsevne som kan ha rett til individuell tilrettelegging?	7
2.2.2 Undersøker kommunen om barn med nedsatt funksjonsevne har rett til individuell tilrettelegging?	8
2.2.3 Gir kommunen foreldrene mulighet til å uttale seg?	8
2.2.4 Opplyser kommunen saken tilstrekkelig for å kunne ta stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne og om barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje som andre barn?	9
2.2.5 Fatter kommunen vedtak om individuell tilrettelegging?	10
2.2.6 Har kommunen i vedtakene tatt stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne og om den nedsatte funksjonsevnen gjør at barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn?	10
2.2.7 Tar kommunen stilling til hvilken tilrettelegging som er egnet for at barnet skal kunne nyttiggjøre seg av barnehagetilbudet på lik linje som andre barn	11
2.2.8 Inneholder vedtak om avslag en begrunnelse for hvorfor barnet ikke har rett til individuell tilrettelegging?	12
2.2.9 I vedtak der kommunen kommer frem til at et tiltak vil være en uforholdsmessig byrde i en bestemt barnehage, legger kommunen særlig vekt på	13
a) tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer?	13
b) de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen?	13
c) virksomhetens ressurser?	13
2.2.10 Sørger kommunen for at barnet får tilbud om individuell tilrettelegging i en annen barnehage i tilfeller der de kommer frem til at et tiltak vil være en uforholdsmessig byrde?	13
2.2.11 Får barnet vedtak om individuell tilrettelegging i en annen barnehage, dersom en privat barnehage ikke samtykker i individuell tilrettelegging?	13

2.2.12	Tar kommunen stilling til hva som er barnets beste når den fatter vedtak om individuell tilrettelegging?.....	14
2.2.13	Inneholder enkeltvedtaket informasjon om klageadgang, klagefrist, klageinstans og informasjon om at klagen skal sendes til kommunen?.....	15
2.2.14	Inneholder enkeltvedtaket informasjon om retten til å se sakens dokumenter?	15
2.2.15	Fatter kommunen vedtak om individuell tilrettelegging så snart som mulig?	16
2.2.16	Iverksetter kommunen vedtaket fra vedtaksdato eller fra den datoen vedtaket bestemmer?.....	17
3	Avslutning av tilsyn	17

1 Innledning

Statsforvalteren fører tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet, jf. barnehageloven § 54. Reglene for statlig tilsyn er hjemlet i kommuneloven kapittel 30.

I tilsyn kontrollerer vi om barnehagemyndigheten oppfyller barnehageloven med forskrifter.

Dersom barnehagemyndigheten ikke følger regelverket, kan vi pålegge retting.

Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, noe som innebærer at vi skal gjennomføre tilsynet i samsvar med reglene i forvaltningsretten og offentlighetsloven. I tilsynet behandler vi personopplysninger. Les mer om vår behandling av personopplysninger på [www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/](http://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/tilsyn/).

1.1 Kort om bydel Grünerløkka

Organisasjonskartet til bydel Grünerløkka viser at ledelsen i bydelen består av bydelsdirektør som øverste leder for fire avdelingsdirektører, deriblant for Oppvekst og lokalmiljø. Under området Oppvekst og lokalmiljø er det fem seksjoner: Barnehageområde 1, barnehageområde 2, NAV, barnevern og Forebyggende barne- og ungdomstjenester. Etter en omorganisering i bydelen gjeldende fra 01.01.2022 ligger oppgaven om å behandle og fatte vedtak etter barnehageloven § 37 til barnehageseksjonen ved tverrfaglig kompetanseteam.

Ifølge bydelens delegasjonsreglement er avdelingsdirektør for Oppvekst og lokalmiljø delegert myndighet til å fatte vedtak etter barnehageloven med forskrifter. Det fremgår ikke av delegasjonsreglementet om denne myndigheten er delegert videre til seksjonsledere for de to områdene som utgjør barnehageseksjonen. Av den innsendte dokumentasjonen ser vi at vedtakene blir signert av fagsjef og spesialpedagog.

Bydelen har 36 barnehager, jf. rapportering i BASIL per 15.12.2021. Det er 21 kommunale barnehager, 13 private barnehager og 2 private familiebarnehager.

I bydelen er det 34 barn som har vedtak etter barnehageloven § 37, jf. BASIL rapportering per 15.12.2021.

1.2 Tema for tilsynet

Temaet for dette tilsynet er kommunens plikt til å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud, jf. barnehageloven kapittel VII § 37.

Vi har ikke sett på hvordan kommunen oppfyller andre krav i regelverket.

Formålet med tilsynet er å kontrollere om kommunen oppfyller kravene i regelverket knyttet til tilrettelegging i barnehage for barn nedsatt funksjonsevne, og slik bidra til økt rettssikkerhet for barn og foreldre.

1.3 Om gjennomføringen av tilsynet

Statsforvalteren åpnet tilsyn med Oslo kommune Bydel Grünerløkka i brev av 01.02.2022. Kommunen ble pålagt å levere dokumentasjon til oss. Vi har fått dokumentasjon for å gjennomføre tilsynet.

I tillegg til dokumentasjonen fra kommunen, har vi benyttet Utdanningsdirektoratets system for egenvurdering, RefLex, som informasjonsgrunnlag. RefLex er utfylt av barnehagemyndigheten. Vi har også benyttet opplysninger som er rapportert i BASIL per 15.12.2021.

Vi har mottatt følgende dokumentasjon:

1. Bydel Grünerløkka sitt organisasjonskart og delegasjonsreglement
2. Redegjørelse for hvordan bydelen får kunnskap om barn med nedsatt funksjonsevne som kan ha rett til individuell tilrettelegging etter § 37, og frem til fattet vedtak.
3. Redegjørelse på hvordan bydelen gir informasjon om regelverket etter § 37 til barnehagene.
4. Tre enkeltvedtak inkludert saksdokumenter om individuell tilrettelegging etter § 37. Disse er ikke behandlet hos Statsforvalteren.
5. Tre enkeltvedtak inkludert saksdokumenter om avslag på individuell tilrettelegging etter § 37. Disse er ikke behandlet hos Statsforvalteren.
6. To klager på vedtak inkludert saksdokumenter om tilrettelegging der bydelen har gitt medhold i klagen.
7. Lenke til Oslo kommune sine sider på hvordan bydelen gir informasjon om at barn med nedsatt funksjonsevne kan ha rett til individuell tilrettelegging av barnehage tilbudet.
8. Lenke til søknad om barnehageplass.
9. Mal for søknad om tilrettelegging etter § 37.

Statsforvalteren sine vurderinger og konklusjoner i denne rapporten er basert på den skriftlige dokumentasjonen og besvarelsen i RefLex fra barnehagemyndigheten.

Vi sendte foreløpig tilsynsrapport til bydelen 05.04.2022. I den presenterte vi våre foreløpige vurderinger og konklusjoner. Bydelen har kommentert innholdet i den foreløpige rapporten innen fristen 27.04.2022. Vi mottok dette 26.april 2022.

I bydelens tilbakemelding på foreløpig rapport fikk vi tilsendt:

1. Tilbakemelding på foreløpig rapport.
2. Et enkeltvedtak hvor det innvilges tilrettelegging etter barnehageloven § 37.

Vi har behandlet kommentarene under de aktuelle kontrollspørsmålene.

I denne rapporten presenterer vi våre vurderinger og konklusjoner.

2 Kommunens vedtak om individuell tilrettelegging

2.1 Rettslige krav

Kommunen må sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud som oppfyller kravene i barnehageloven § 37, saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven og barnekonvensjonen artikkel 3.

2.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

2.2.1 Fanger kommunen opp barn med nedsatt funksjonsevne som kan ha rett til individuell tilrettelegging?

Rettslige krav

Kommunen har ansvar for å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får egnet individuell tilrettelegging i barnehagen. Kommunen må informere barnehagene og foreldre og i tilstrekkelig grad følge med på funksjonsnivået til barn i barnehagene for å fange opp om det er barn som har rett til individuell tilrettelegging.

Våre observasjoner

Bydelen skriver i RefLex og sin redegjørelse for bydelens rutine at de får kjennskap til barn med rett til tilrettelegging etter § 37 gjennom bydelens barnehager, spesialpedagogisk avdeling, koordinerende enhet, åpen barnehage, helsestasjon, og Oslohjelpa. Oslohjelpa er slik vi forstår det en samarbeidsmodell med flere instanser som jobber med barn og deres familier i ulike situasjoner i livet. I redegjørelsen skriver bydelen at barnehagestyrerne i bydelen har blitt informert om muligheten til å søke om tilrettelegging etter § 37 gjennom e-post med vedlagt søknadsskjema, og at veiledning i hovedsak har blitt gitt individuelt per telefon den siste tiden. Videre at informasjon og veiledning vanligvis blir gitt på styremøter med både private og kommunale barnehager.

På Oslo kommune sine hjemmesider står det at kommunen skal sikre at barn som går i barnehage og har nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt tilbud, og at dette gjelder barn som har vedvarende nedsatt funksjonsevne. Videre opplyses det om at søknad om tilrettelegging vurderes av bydelen og det er lenket til barnehageloven § 37. Det gis også informasjon om hvordan man kan søke om tilrettelegging i barnehage.

Våre vurderinger

Det er Statsforvalterens oppfatning at bydelen innhenter informasjon fra mange instanser som har kjennskap til det enkelte barnet. Videre er det vår oppfatning at informasjonen om tilrettelegging etter § 37 på kommunens hjemmeside gir foreldrene informasjon om barnets rettigheter og hvordan man skal søke. Etter vår vurdering bidrar denne praksisen til at bydelen har gode rutiner for å fange opp barn som kan ha rett til individuell tilrettelegging.

Konklusjon

Bydel Grünerløkka fanger opp barn med nedsatt funksjonsevne som kan ha rett til individuell tilrettelegging.

2.2.2 Undersøker kommunen om barn med nedsatt funksjonsevne har rett til individuell tilrettelegging?

Rettslige krav

Dersom kommunen får informasjon om at et barn kan ha nedsatt funksjonsevne, må kommunen følge opp med nærmere undersøkelser.

Våre observasjoner

I bydelens redegjørelse fremgår det at når søknaden er mottatt av foreldre og barnehagen, så blir søknaden behandlet i tverrfaglig team, som består av følgende fagpersoner: en barnehagestyrer, spesialpedagog, teamleder og fagsjef. Teamet foretar de undersøkelser som er nødvendig for å belyse barnets behov og hva som er barnets beste.

I forbindelse med tilsynet har bydelen sendt inn en mal av søknadsskjemaet som bydelen har utarbeidet knyttet til tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne, samt utfylte skjemaer som tilhører de innsendte vedtakene. I søknadsskjemaet legger bydelen opp til at det skal gis informasjon om hva barnehagen gjør for å møte barnets behov, hvilke utfordringer barnehagen har når det gjelder å møte barnets behov og en beskrivelse av barnehagens barnegruppe og ansattes kompetanse.. Videre ber bydelen i søknadsskjemaet blant annet om samtykke fra foreldre til at barnehagen kan legge ved dokumentasjon fra andre instanser eller at det kan innhentes ytterligere informasjon om nødvendig om det anses som nødvendig.

Våre vurderinger

Det er vår oppfatning at denne praksisen viser at bydelen undersøker om barn med nedsatt funksjonsevne kan ha rett til individuell tilrettelegging.

Konklusjon

Bydel Grünerløkka undersøker om barn med nedsatt funksjonsevne har rett til individuell tilrettelegging.

2.2.3 Gir kommunen foreldrene mulighet til å uttale seg?

Rettslig krav

Foreldrene må involveres så tidlig som mulig. I tilfeller der foreldrene ikke har vært involvert, må kommunen sende forhåndsvarsel før dere fatter vedtak, jf. forvaltningsloven § 16.

Våre observasjoner

I RefLex skriver bydelen at foreldrene selv er med på å fylle ut henvendelseskjema med personalet i barnehagen.

I den mottatte dokumentasjonen ser vi i tre av de innvilgede vedtakene og alle tre avslagene om tilrettelegging at foreldrene har uttalt seg direkte i søknaden. I to av de innvilgede vedtakene er det ikke skrevet noe i søknaden om foreldrenes perspektiv, men foreldrene har signert på søknaden.

Våre vurderinger

Det er Statsforvalterens vurdering at bydelens praksis gir foreldrene mulighet til å uttale seg.

Konklusjon

Bydel Grünerløkka gir foreldrene mulighet til å uttale seg.

2.2.4 Opplyser kommunen saken tilstrekkelig for å kunne ta stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne og om barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje som andre barn?

Rettslige krav

Kommunen må innhente tilstrekkelig dokumentasjon for å vurdere barnets funksjonsevne i den enkelte sak, det vil si blant annet informasjon om barnets behov, hva som er forsøkt av tilpasninger og barnehagens samlede kompetanse, bemanning og fysiske utforming. Ved behov må kommunen også innhente informasjon fra andre, for eksempel PPT, helsetjenesten eller eventuelt barnevernet, dersom de har vært involvert.

Våre observasjoner

Bydelen svarer ja i RefLex på at de opplyser saken tilstrekkelig for å kunne ta stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne og om barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje som andre barn. Bydelen skriver i RefLex at de får informasjon gjennom søknadsskjema, vedlegg til søknaden, samtaler og observasjon i barnehagen.

I oversendt dokumentasjon kommer det frem at barnehagen og foreldrene fyller ut «Henvendelsesskjema , barnehageloven § 37». I søknaden gis det blant annet en beskrivelse av barnets behov i barnehagen, beskrivelse av hvilke tiltak barnehagen har iverksatt/prøvd ut og hvilken effekt tiltakene har hatt, informasjon om barnehagens rammer, organisering av barnehagegruppa og voksenressurser, hvordan barnehagen har tilrettelagt innenfor barnehagens egen tilretteleggingsplikt.

I de oversendte vedtakene med tilhørende saksdokumenter ser vi at bydelen har fått opplysninger om barnet gjennom blant annet legeerklæring, polikliniske notat fra sykehus og sakkyndig vurdering fra Pedagogisk Psykologisk tjeneste (PPT).

Våre vurderinger

Statsforvalteren anser at informasjonen bydelen får gjennom søknaden fra foreldre og barnehagen gir svært god informasjon om barnet, slik at bydelen kan ta stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne og om barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje som andre.

Konklusjon

Bydel Grünerløkka opplyser saken tilstrekkelig for å kunne ta stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne og om barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje som andre.

2.2.5 Fatter kommunen vedtak om individuell tilrettelegging?

Rettslige krav

Vedtak skal fattes uavhengig av om vurderingen ender med innvilgelse eller avslag.

Våre observasjoner

I henhold til bydelens svar på tilsynet fattes det vedtak om individuell tilrettelegging. Vedtakene er skriftlige. Dokumentasjonen bydelen har oversendt viser at de fatter vedtak både ved innvilgelse og ved avslag.

Våre vurderinger

Statsforvalteren vurderer at bydel Grünerløkka fatter vedtak om tilrettelegging. Vedtakene er skriftlige og dermed i tråd med kravene i forvaltningsloven §§ 2 og 23.

Konklusjon

Bydel Grünerløkka fatter vedtak om individuell tilrettelegging.

2.2.6 Har kommunen i vedtakene tatt stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne og om den nedsatte funksjonsevnen gjør at barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn?

Rettslige krav

I vedtaket skal kommunen ta stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne, og om den nedsatte funksjonsevnen gjør at barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn, jf. barnehageloven § 37, forvaltningsloven §§ 24 og 25 og barnekonvensjonen artikkel 3. Dette innebærer en konkret og individuell vurdering av barnehagetilbudet, barnets funksjonsevne og tilpasningsbehov, og hvordan barnehagetilbudet kan tilrettelegges for å avhjelpe barnets behov.

Våre observasjoner

I RefLex svarer kommunen ja på om de i vedtakene vurderer og begrunner om barnet har nedsatt funksjonsevne og om den nedsatte funksjonsevnen gjør at barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn.

Bydelen har oversendt fem enkeltvedtak om individuell tilrettelegging. I alle vedtakene har bydelen tatt stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne. Videre fremgår det av kommunens vedtak at de tar stilling til om den nedsatte funksjonsevnen gjør at barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn.

Som et eksempel på dette viser vi til følgende utdrag fra et av de innsendte vedtakene:

«Bydelen anser det som viktig at barnet har mulighet til å delta på turer på lik linje med de andre barna i barnehagen. Barnet vil ha behov for hjelp til felles oppmerksomhet, og noen

som følger opp hans initiativ til samtale og undring samtidig som man ivaretar barnets sikkerhet. Det innvilges derfor seks timer per uke til ekstra personalressurser i forbindelse med tur.

Det vurderes at utover tildelingen gjelder barnehagens egen tilretteleggingsplikt etter barnehageloven § 2. Basen anbefales å i utstrakt grad dele barnegruppen inn i mindre grupper, sa dette legger bedre til rette for utvikling av kommunikasjonsferdigheter, samt gir voksne bedre muligheter for å oppmuntre sosiale innspill i fellesskapet.»

Våre vurderinger

Det er Statsforvalterens oppfatning at bydelens praksis er i samsvar med lovkravet.

Konklusjon

Bydel Grünerløkka tar i sine vedtak om tilrettelegging stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne og om den nedsatte funksjonsevnen gjør at barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn.

2.2.7 Tar kommunen stilling til hvilken tilrettelegging som er egnet for at barnet skal kunne nyttiggjøre seg av barnehagetilbudet på lik linje som andre barn

Rettslige krav

Det skal fremgå av vedtaket hvilken tilrettelegging som gis for at barnet skal kunne nyttiggjøre seg av barnehagetilbudet på lik linje som andre barn. Det må også fremgå av vedtaket varigheten og omfanget av tiltaket.

Våre observasjoner

I RefLex svarer bydelen at det går frem av vedtaket hvilken tilrettelegging som er egnet.

I de vedtakene hvor barnet er innvilget tilrettelegging, fremkommer det at barnehagen tildeles midler i form av pengesum. I tre av vedtakene oppgis det at summen skal benyttes til ekstra personalressurs. Størrelsen på denne oppgis i antall timer per uke. I to av vedtakene oppgis det at det kan legges opp til at midlene kan brukes fleksibelt etter barnets behov. Videre gis det en spesifikk beskrivelse av hvilken tilrettelegging av barnehagetilbudet som er nødvendig, eks. hjelpen skal benyttes til ekstra personalressurs i forbindelse med turdag, under måltidene, til behov for tilsyn og scanning av blodsukker.

Alle vedtakene har en oppstartsdato og en sluttdato. To av vedtakene har en varighet på ett år og tre måneder og tre av vedtakene har en varighet på ti måneder.

Våre vurderinger

Forvaltningsloven stiller krav til innhold i og begrunnelse for enkeltvedtak, slik at mottaker skal forstå omfanget og innholdet i vedtaket, jf. forvaltningsloven §§ 24 og 25.

Det er Statsforvalteren sin vurdering at foreldrene får informasjon om hvilken tilrettelegging som er egnet for at deres barn skal kunne nyttiggjøre seg av tilbudet. Ved å spesifisere hjelpen i antall

timer per uke og i hvilke situasjoner hjelpen skal gis, får foreldrene informasjon om hva hjelpen går ut på og når hjelpen skal gis.

Konklusjon

Bydel Grünerløkka tar stilling til hvilken tilrettelegging som er egnet for at barnet skal kunne nyttiggjøre seg av barnehage tilbudet på lik linje med andre barn.

2.2.8 Inneholder vedtak om avslag en begrunnelse for hvorfor barnet ikke har rett til individuell tilrettelegging?

Rettslige krav

I vedtak om avslag skal kommunen gi en begrunnelse som viser hvorfor barnet ikke har rett til individuell tilrettelegging.

Våre observasjoner

Kommunen opplyser i RefLex at i vedtak om avslag om tilrettelegging blir det gitt en begrunnelse som viser hvorfor barnet ikke har rett til individuell tilrettelegging.

I bydelens oversendelse følger tre avslag på søknad om tilrettelegging etter § 37. I ett av de tre vedtakene konkluderer bydelen med at barnet ikke har nedsatt funksjonsevne etter barnehageloven § 37 med bakgrunn i at foreldre og barnehagen opplyser i søknaden at barnet ikke har nedsatt funksjonsevne. I et vedtak opplyses det at bydelen har vært i dialog med styrer i barnehagen som mener at de kan tilrettelegge for barnet innenfor egne ressurser. I det siste av de tre vedtakene vurderer bydelen at barnets behov blir ivaretatt innenfor vedtak om spesialpedagogisk hjelp og barnehagens egen tilretteleggingsplikt.

Våre vurderinger

Statsforvalteren vurderer på bakgrunn av ovennevnte observasjoner at bydelens praksis oppfyller lovkravet.

Siden bydelen skriver i sin begrunnelse at barnets behov vil bli ivaretatt av blant annet vedtak om spesialpedagogisk hjelp vil vi bemerke følgende: At et barn mottar spesialpedagogisk hjelp kan være relevant ved vurderingen av tilrettelegging, men spesialpedagogisk hjelp er en rettighet med et annet formål som utløses på bakgrunn av andre vilkår. Retten til spesialpedagogisk hjelp utelukker ikke behovet for tilrettelegging (eller motsatt).

Konklusjon

Bydel Grünerløkka sine vedtak om avslag inneholder en begrunnelse for hvorfor barnet ikke har rett til individuell tilrettelegging.

2.2.9 I vedtak der kommunen kommer frem til at et tiltak vil være en uforholdsmessig byrde i en bestemt barnehage, legger kommunen særlig vekt på

- a) tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer?
- b) de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen?
- c) virksomhetens ressurser?

Rettslige krav

Kommunen har plikt til å tilrettelegge barnehagetilbudet for barn med nedsatt funksjonsevne og kan bare gjøre unntak fra denne plikten dersom tilretteleggingen innebærer en uforholdsmessig byrde for kommunen, jf. barnehageloven § 37, jf. barnekonvensjonen artikkel 3.

Våre observasjoner og vurderinger

Bydel Grünerløkka har ikke fattet vedtak om at et tiltak vil være en uforholdsmessig byrde i en bestemt barnehage.

Konklusjon

Statsforvalteren kan på bakgrunn av det ovennevnte ikke ta stilling til dette kontrollspørsmålet.

2.2.10 Sørger kommunen for at barnet får tilbud om individuell tilrettelegging i en annen barnehage i tilfeller der de kommer frem til at et tiltak vil være en uforholdsmessig byrde?

Rettslige krav

Dersom kommunen kommer frem til at det er en uforholdsmessig byrde å tilrettelegge i barnets barnehage, må kommunen tilby plass i en annen barnehage hvor barnehagetilbudet kan tilrettelegges.

Våre observasjoner og vurderinger

Bydel Grünerløkka har ikke fattet vedtak om at et tiltak vil være en uforholdsmessig byrde i en bestemt barnehage.

Konklusjon

Statsforvalteren kan på bakgrunn av det ovennevnte ikke ta stilling til dette kontrollspørsmålet.

2.2.11 Får barnet vedtak om individuell tilrettelegging i en annen barnehage, dersom en privat barnehage ikke samtykker i individuell tilrettelegging?

Rettslige krav

Private barnehager kan ikke pålegges å tilrettelegge barnehagetilbudet. Hvis det ikke lar seg gjøre å inngå en avtale med en privat barnehage, må kommunen tilrettelegge barnehagetilbudet for barnet i en annen barnehage.

Våre observasjoner og vurderinger

Bydel Grünerløkka har ikke opplevd at en privat barnehage ikke samtykker til tiltak om individuell tilrettelegging.

Konklusjon

Statsforvalteren kan på bakgrunn av det ovennevnte ikke ta stilling til dette kontrollspørsmålet.

2.2.12 Tar kommunen stilling til hva som er barnets beste når den fatter vedtak om individuell tilrettelegging?

Rettslige krav

Kommunen må vurdere hva som er barnets beste når det fattes vedtak, jf. barnehageloven § 37, jf. barnekonvensjonen artikkel 3. Barnets beste er et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn og det skal mye til for å sette det til side. Kommunen må foreta en helhetlig vurdering av barnets situasjon hvor barnets behov for utvikling og læring må avveies mot andre behov, for eksempel deltakelse i fellesskapet og hvile.

Våre observasjoner

Bydelen svarer i RefLex at de tar stilling til hva som er barnets beste når den fatter vedtak om individuell tilrettelegging.

Bydelen har oversendt fem vedtak om tilrettelegging etter § 37 og tre vedtak med avslag om tilrettelegging etter § 37. I fire av de fem vedtakene hvor det er innvilget tilrettelegging viser bydelens vedtak at de har med en vurdering av hva som vil være til beste for det aktuelle barnet. I ett av vedtakene hvor det er innvilget tilrettelegging og i de tre avslagene om tilrettelegging kan vi derimot ikke se at vedtakene inneholder en barnets beste vurdering.

I sin tilbakemelding på foreløpig rapport skriver bydelen at de i tiden etter at tilsynet ble åpnet har endret sin praksis når det gjelder å vurdere barnets beste i sine vedtak, både ved innvilgelse og avslag om tilrettelegging. Videre skriver bydelen at de i sine vedtak heretter vil synliggjøre bedre at det er tatt stilling til hva som er barnets beste. Bydelen opplyser i tilbakemeldingen om at det ikke er gitt avslag på søknad om tilrettelegging i tiden etter at tilsynet ble åpnet og frem til i dag.

I bydelens tilbakemelding er det lagt ved et nytt vedtak om tilrettelegging etter § 37. Bydelen skriver i tilbakemeldingen at de mener at barnets beste er godt vurdert i dette vedtaket.

Våre vurderinger

I den foreløpige rapporten vurderte Statsforvalteren at bydelen ikke tar stilling til hva som er barnets beste når den fatter vedtak, når dette ikke gjøres i både innvilgelser og avslag om individuell tilrettelegging. Bydelen må vurdere hva som er barnets beste når de fatter vedtak, jf. barnehageloven § 37, jf. barnekonvensjonen artikkel 3. Barnets beste er et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn og det skal mye til for å sette det til side. Kommunen må foreta en helhetlig vurdering av barnets situasjon hvor barnets behov for utvikling og læring må avveies mot andre behov, for eksempel deltakelse i fellesskapet og hvile.

Bydelen har ikke oversendt vedtak om avslag på tilrettelegging, da bydelen ikke har gitt avslag på søknad om tilrettelegging siden tilsynet ble åpnet. Statsforvalteren anser likevel at bydelens tilbakemelding og det nye vedtaket som er vedlagt viser at bydelen har jobbet med barnets beste vurderinger i sine vedtak. Statsforvalteren vurderer at det framgår av det oversendte vedtaket at

bydelen gjør en barnets beste vurdering og tar stilling til hvilken hjelp som er det beste for barnet. Det nye vedtaket inneholder ikke et eget avsnitt som omhandler dette. Derimot fremgår det at bydelen har vurdert informasjonen de har fått om barnet gjennom søknaden om tilrettelegging fra foreldre og barnehagen, gjennom observasjoner av barnet i barnehagen og samarbeidsmøte. Bydelen benytter også uttalelser fra andre instanser i sin vurdering av hva som er barnets beste.

Med bakgrunn i det ovennevnte legger vi til grunn at det fremgår i bydelens vedtak at de tar stilling til hva som er barnets beste og at de foretar en helhetlig vurdering av barnets situasjon hvor barnets behov for utvikling og læring avveies mot andre behov, for eksempel deltakelse i fellesskapet og hvile.

Konklusjon

Bydel Grünerløkka tar stilling til hva som er barnets beste i sine vedtak om individuell tilrettelegging.

2.2.13 Inneholder enkeltvedtaket informasjon om klageadgang, klagefrist, klageinstans og informasjon om at klagen skal sendes til kommunen?

Rettslige krav

I vedtakene må dere informere om klageadgang, klagefrist, klageinstans, og om at klagen skal sendes til kommunen, jf. forvaltningsloven § 27.

Våre observasjoner

I bydelen sine vedtak går det fram at det er klageadgang, hvilken frist foreldrene har for å kunne klage, hvem som er klageinstans og hvem klagen skal sendes til.

Våre vurderinger

Statsforvalteren vurderer at bydelens vedtak inneholder klageadgang, klagefrist, klageinstans og informasjon om at klagen skal sendes til kommunen.

Konklusjon

Bydel Grünerløkka gir i sine vedtak informasjon om klageadgang, klagefrist, klageinstans og informasjon om at klagen skal sendes til kommunen.

2.2.14 Inneholder enkeltvedtaket informasjon om retten til å se sakens dokumenter?

Rettslige krav:

I vedtakene må kommunen informere om retten til å se sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 27.

Våre observasjoner

I RefLex svarer bydelen at vedtakene ikke inneholder informasjon om retten til å se sakens dokumenter.

Bydelen har oversendt fem vedtak hvor det innvilges individuell tilrettelegging og tre vedtak hvor bydelen gir avslag om individuell tilrettelegging. Med unntak av ett, inneholder de oversendte vedtakene hvor det innvilges individuell tilrettelegging informasjon om retten til å se sakens dokumenter. I de tre mottatte avslagene om individuell tilrettelegging kan vi ikke se at det gis informasjon om retten til å se sakens dokumenter.

I sin tilbakemelding på foreløpig tilsynsrapport skriver bydelen at de ser av de tidligere innsendte vedtakene at de nyeste vedtakene inneholder informasjon om retten til å se sakens dokumenter. Videre at vedtaksbrevene skrives i arkivsystemet Gericia hvor en del av teksten ligger som mal, dette gjelder blant annet informasjonen om rett til innsyn i sakens dokumenter. Bydelen skriver at de er av den oppfatning at informasjon om retten til å se sakens dokumenter vil bli ivarettatt i vedtakene heretter. I tilbakemeldingen opplyser bydelen om at det ikke er gitt avslag på søknad om tilrettelegging i tiden etter at tilsynet ble åpnet og frem til i dag.

Bydelen har oversendt et nytt vedtak datert 01.04.2022 hvor det innvilges individuell tilrettelegging. Under punktet «informasjon» i vedtaket opplyses det om retten til å se sakens dokumenter jf. forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Våre vurderinger

I den foreløpige rapporten vurderte Statsforvalteren at bydelen ikke opplyste om retten til å se sakens dokumenter i sine vedtak.

Med bakgrunn i bydelens tilbakemelding og nytt vedtak om tilrettelegging som inneholder informasjon om retten til å se sakens dokumenter, så vurderer Statsforvalteren at det er sannsynliggjort at bydelen informerer om retten til å se sakens dokumenter i sine vedtak.

Konklusjon

Bydel Grünerløkka sine vedtak inneholder informasjon om retten til å se sakens dokumenter.

2.2.15 Fatter kommunen vedtak om individuell tilrettelegging så snart som mulig?

Rettslige krav

Kommunen skal fatte vedtak så snart som mulig, det vil si at dere må fatte vedtak så snart dere har all dokumentasjonen dere trenger, jf. barnehageloven § 37, jf. forvaltningsloven § 11 a. Dere kan ikke vente med å igangsette vedtak om tilrettelegging. Det er barnets behov som avgjør når tilretteleggingen skal starte. Hvis dere oppdager nye eller endrede behov i løpet av barnehageåret, kan dere ikke vente til et nytt barnehageår med å iverksette tilretteleggingen.

Våre observasjoner:

Av vedtakene vi har fått tilsendt ser vi at med unntak av ett vedtak fatter bydelen vedtak på individuell tilrettelegging bare noen dager etter at søknaden er mottatt.

Statsforvalteren ser av oversendt dokumentasjon at det tar 1- 4 uker fra søknad om tilrettelegging blir sendt til vedtak er fattet. I en av de mottatte sakene ser vi at bydelen har mottatt søknad 25.juni og at det er sendt foreløpig svar med melding om at søknaden vil bli behandlet i innen 15.september. Vedtak i saken ble fattet 10.august.

Våre vurderinger

Statsforvalteren vurderer at bydelens saksbehandlingstid fra bydelen mottar søknaden til vedtaket er fattet oppfyller forvaltningslovens krav om å forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold, jf. forvaltningsloven § 11a.

Konklusjon

Bydel Grünerløkka fatter vedtak om tilrettelegging så snart som mulig.

2.2.16 Iverksetter kommunen vedtaket fra vedtaksdato eller fra den datoen vedtaket bestemmer?

Rettslige krav

Kommunen skal iverksette vedtaket så snart som mulig, det vil si at kommunen må iverksette vedtaket fra vedtaksdato eller fra den datoen vedtaket bestemmer, jf. barnehageloven § 37. Kommunen kan ikke vente med å igangsette vedtak om tilrettelegging. Det er barnets behov som avgjør når tilretteleggingen skal starte. Hvis kommunen oppdager nye eller endrede behov i løpet av barnehageåret, kan den ikke vente til et nytt barnehageår med å iverksette tilretteleggingen.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer bydelen at vedtaket iverksettes fra vedtaksdato eller fra den datoen vedtaket bestemmer.

Tre av de fem mottatte vedtakene har oppstartsdato syv dager etter vedtaksdato. Ett av vedtakene har oppstart elleve dager før vedtaksdato og ett vedtak fire dager før vedtaksdato.

Det fremkommer ikke av vedtakene hvor det gis tilbakevirkende kraft om de er i iverksatt fra vedtaksdato eller den datoen vedtakene bestemmer.

Våre vurderinger:

Da tre av de mottatte vedtakene som er av nyere dato har oppstartsdato syv dager etter vedtaksdato og de to eldste vedtakene har oppstartsdato få dager før vedtaksdato er det Statsforvalteren sin oppfatning at bydelen iverksetter vedtaket ut i fra barnets behov og fra den vedtaksdatoen vedtaket bestemmer.

Konklusjon

Bydel Grünerløkka iverksetter vedtaket om individuell tilrettelegging fra vedtaksdato eller fra den datoen vedtaket bestemmer.

3 Avslutning av tilsyn

Statsforvalteren avslutter sitt tilsyn med Oslo kommune Bydel Grünerløkka sin plikt til å til å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud, jf. barnehageloven § 37, saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven og barnekonvensjonen artikkel 3.

Vi har kontrollert bydelens rutine og praksis for å undersøke om et barn har rett til individuell tilrettelegging og vi har kontrollert bydelens vedtak om individuell tilrettelegging.

Statsforvalteren vurderer at bydelen overholder regelverket på alle de undersøkte områdene for tilsynet.

Vi bemerker at våre konklusjoner bygger på oversendt dokumentasjon i tilsynet og tar utgangspunkt i status per dags dato.

Bydelen har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Oslo, 13. mai 2022

Asbjørn Evensen
tilsynsleder

Christian Øhren Nordset
seniorrådgiver

